

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 47.

Sjette Session.

48de Møde.

Mandagen den 5te Marts.

(Fortf.)

Lehmann (fortsat): Det er indre man vel, at det eneste Middel til at skaffe Penge til billige Priser er at skaffe det størst mulige Tilbud af Penge tilstede; netop ved at fremkalde den størst mulige Søgning efter Prioriteter skaffer man Landeindommene Capitalerne billigt, og en Formindfelse i Rentefoden vil da meget snart indfinde sig af sig selv; ja, jeg troer, at der alt er saa megen Formue tilstede i Landet, at det kun er Trylleformulæren om de 4 pCt., der hindrer Renten for gode Prioritetslaan at synke ned under samme. Jeg siger med Glid „gode Prioriteter“; thi det er en af Lovens Feil, at den betragter alle Prioritetslaan som eens, specifikt forskjellige fra alle andre Laan. Og dog er det Hver vitterligt, at 4 pCt. for en under alle Forhold utvivlsom Sikkerhed er langt dyrere, end 5 pCt. vilde være for en Prioritet i en forgjældet Eiendom, for hvis fuldstændige Tab der er stor Fare! Dog er det Alle vitterligt, at en simpel Forskryning af en rig Mand er langt mere værd end en saakaldet thinglig Rettighed, der ikke kan realiseres uden at tabes!

Det er altsaa ingenlunde for en høi, men for en fri Rentefod, jeg taler. Naar det da siges, at man ved at frigive den ogsaa for faste Eiendomme hos Creditorerne vil vække den slumrende Lyst, som hidtil har været tilbagerængt ved Mose Lov og ved den Opinion, som Staten med saa stor Omhu har vedligeholdt for selv at kunne have Monopol paa at laane til en høiere Rente, hvilket Staten ingenlunde har gjort af Kjærlighed til Stats-

creditorerne, men fordi den vidste, at den frie Rentefod var den eneste Maade, hvorpaa den kunde erholde Penge saa billigt, som det var muligt, saa troer jeg altsaa paa ingen Maade, der er nogen Fare for et saadant Røre. Det kan nok være, at enhver ny Lov om denne Gjenstand vil tilveiebringe Noget, man kan kalde Røre; men naar man deler Capitalerne i to store Hovedclasser: de, der staae i faste Eiendomme, og de, der staae udenfor faste Eiendomme, og kun frigiver Renten for de sidste, saa vil dette Røre alligevel indtræde, kun at de da vilde kæmpe med ulige Vaaben. Naar nemlig Rentefoden af alle de Capitaler, der ikke ere prioriterede i faste Eiendomme, gives aldeles fri, saa er der jo en forøget Fristelse tilstede for Folk, som have Penge i faste Eiendomme, til at drage dem ud af disse, for at forkaffe sig større Fordeel af dem paa anden Maade. Det er altsaa Noget, som denne Lov ikke paa nogen Maade vil forhindre, men netop bevirke. Forresten har denne Fare intet at betyde; thi, som jeg alt har bemærket, ved Siden af Lyften til den med Risiko forbundne Lyst til den størst mulige Binding staaer Trængen til en sikker Anbringelse. Denne vil altid tie til de faste Eiendomme, og da nøies med en mindre Rente. Alt dette er ikke blot theoretisk, men ogsaa praktisk rigtigt — en Adskillelse, som forresten er meget mislig, — og, naar den høitærede Indenrigsminister mod den af ham selv anerkjendte Theorie, anfører Frankrigs Praxis, saa skal jeg erindre, at Frankrig ganske vist har frembragt fortrinlige statsøkonomiske Skribenter, men at det er saa langt fra, at man i Frankrig i Praxis har gennemført disse vigtige statsøkonomiske Theorier, at det med alle sine Taxter, sit Maximum, sit Prohibitivsystem o. s. v. netop for prak-